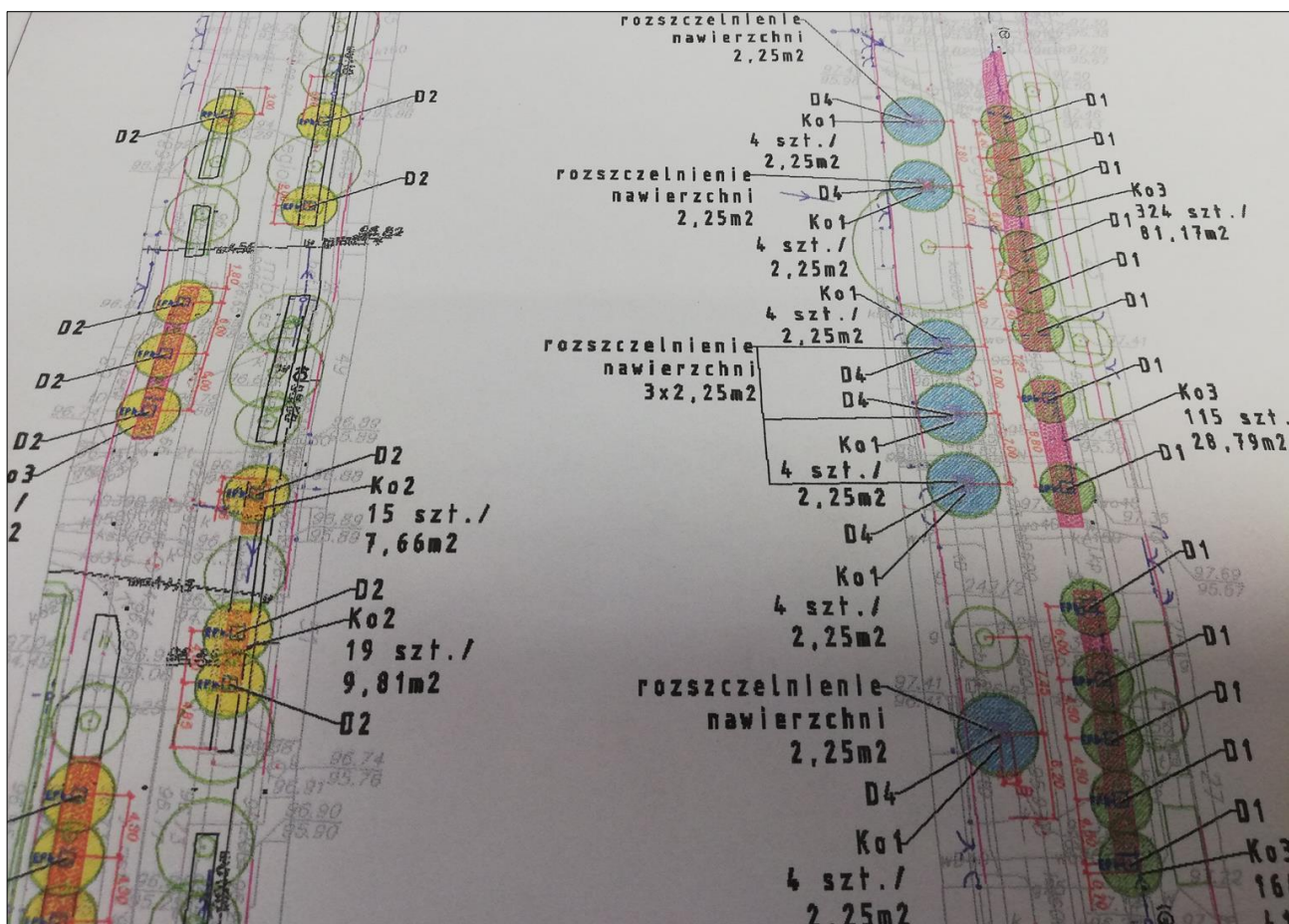

RAPORT

Z KONSULTACJI SPOŁECZNYCH

*Projekt zieleni w ul. Legionów na odcinku od ul. 1-go Maja do ul. Żelaznej w Wołominie
oraz
zagospodarowanie zielenią terenu przy skrzyżowaniu
ul. Lipińskiej z ul. Legionów w Wołominie.*

Wołomin
styczeń 2022 r.

Przedmiot konsultacji

Projekt zieleni w ul. Legionów na odcinku od ul. 1-go Maja do ul. Żelaznej w Wołominie oraz zagospodarowanie zielenią terenu przy skrzyżowaniu ul. Lipińskiej z ul. Legionów w Wołominie.

Harmonogram konsultacji

Ogłoszenie konsultacji: 15 listopada 2021 r.

W dniu ogłoszenia konsultacji, na oficjalnej stronie internetowej Urzędu Miejskiego w Wołominie został podany bezpośredni link do pliku z dokumentacją projektowo – kosztorysową zieleni w ul. Legionów wraz z zagospodarowaniem zielenią terenu na skrzyżowaniu ul. Lipińską z ul. Legionów w Wołominie.

22 listopada 2021 r. - rozpoczęcie konsultacji

10 grudnia 2021r - zakończenie konsultacji

Czas trwania konsultacji: 19 dni

Działania podjęte w trakcie trwania konsultacji:

W okresie od 22.11.2021r. do 10.12.2021r. podjęto następujące działania:

- ankieta online,
- wyłożenie do publicznego wglądu w holu na parterze Urzędu Miejskiego wersji graficznej projektu zadrzewienia ul. Legionów oraz zagospodarowania zielenią terenu na skrzyżowaniu ul. Lipińską z ul. Legionów wraz z doбором gatunkowym roślin,
- wyłożenie w holu na parterze Urzędu Miejskiego, w wersji papierowej, ankiet w celu ich wypełnienia i umieszczenia w skrzynce na ankiety.

Dnia 17.01.2022 r. odbyło się spotkanie z Komitetem Rewitalizacji w celu konsultacji projektu.

Formy składania uwag

- ankieta w formie papierowej i online,
- mailowo na adres: barbara.oldakowska@wolomin.org.pl,
- stały punkt konsultacyjny w Wydziale Gospodarki Komunalnej Urzędu Miejskiego w Wołominie, parter, pokój nr 20 (wizyta po uprzednim telefonicznym umówieniu się pod nr tel. 22 763 30 00 wew. 195).

Jednostka odpowiedzialna

Wydział Gospodarki Komunalnej.

1. Cel konsultacji.

Celem konsultacji było uzyskanie opinii mieszkańców gm. Wołomin na temat sporządzonej dokumentacji projektowo - kosztorysowej dotyczącej zazielenienia fragmentu ulicy Legionów w Wołominie na odcinku od ul. 1-go Maja do ul. Żelaznej oraz zagospodarowania zielenią terenu przy skrzyżowaniu ul. Lipińskiej z ul. Legionów.

Opracowanie wprowadza m.in. rzędowe zadrzewienie pasa drogi ul. Legionów, po jego obu stronach, polegające na adaptacji istniejących drzew oraz dosadzeniu łącznie 96 szt. dużych drzew w istniejących trawnikach oraz w specjalnie do tego przygotowanych miejscach w chodniku. Projekt zakłada dosadzenie drzew rodzaju głóg, jarzab, platan i lipa. Oprócz drzew, w miejsce trawników planowane jest dosadzenie krzewów i róż okrywowych.

Założenie koncepcyjne zagospodarowania zielenią terenu przy skrzyżowaniu ul. Lipińskiej z ul. Legionów przewiduje posadzenie dużych drzew (przedłużenie rzędowego zadrzewienia pasa drogi ul. Legionów) i krzewów okrywowych, poprawę wyniesionej rabaty i obsadzenie jej bylinami oraz trawami ozdobnymi. Dodatkowo przy wyniesionej rabacie wprowadza się nową aranżację w postaci podpór na pnącza tzn. trejaży i obsadzenie ich nieekspansywnymi, ozdobnymi z kwitnienia pnączami.

Nowe nasadzenia wpłyną na poprawę estetyki przestrzeni publicznej, będą pełnić funkcje izolacji przeciwpyłowej, ograniczą emisje zanieczyszczeń komunikacyjnych i poprawią warunki mikroklimatyczne w centrum miasta. Jednocześnie zmniejszą ilość miejsc do parkowania i tym samym mogą być uciążliwe dla użytkowników ulicy Legionów oraz mieszkańców i sklepikarzy posiadających swoje lokale przy tej ulicy.

Konsultacje społeczne pomogą poznać władzom publicznym gm. Wołomin oczekiwania mieszkańców co do dalszego zazielenienia omawianego fragmentu ulicy. Działania podjęte w trakcie trwania konsultacji, a zwłaszcza przygotowana ankieta, posłużą jako wytyczne do dalszych przedsięwzięć związanych z zadrzewieniem ul. Legionów.

2. Przebieg konsultacji.

Konsultacje społeczne składały się z następujących etapów:

1) 15 listopada 2021r. - ogłoszenie konsultacji.

W dniu ogłoszenia konsultacji, na internetowej stronie Urzędu Miejskiego w celu zapoznania się z tematem konsultacji, został podany bezpośredni link do pliku z dokumentacją projektowo – kosztorysową zieleni w ul. Legionów wraz z zagospodarowaniem zielenią terenu przy skrzyżowaniu z ul. Lipińskiej z ul. Legionów w Wołominie.

2) 22 listopada 2021r. - rozpoczęcie konsultacji trwających do dnia 10 grudnia 2021r.

W tym czasie można było:

- a) obejrzeć w holu na parterze Urzędu Miejskiego wyłożoną do publicznego wglądu wersję graficzną projektu zadrzewienia ul. Legionów oraz zagospodarowania zielenią terenu przy skrzyżowaniu ul. Lipińskiej z ul. Legionów wraz z doбором gatunkowym roślin,
- b) wypełnić udostępnioną w holu na parterze Urzędu Miejskiego ankietę, w wersji papierowej i złożenie jej w odpowiednio do tego przygotowanej skrzynce. Ankietę składała się z 13 pytań jednokrotnego wyboru z wyjątkiem pytania nr 9 i nr 10. Ankietę wypełniło 29 osób.
- c) wypełnić ankietę w wersji online udostępnioną na oficjalnej stronie www Gminy Wołomin. Z tej możliwości skorzystało 39 osób.
- d) zgłaszać drogą e-mailową uwagi, wnioski i propozycje do projektu,
- e) skorzystać z punktu konsultacyjnego działającego w Wydziale Gospodarki Komunalnej Urzędu Miejskiego.

3) 17 stycznia 2022r. spotkanie z Komitetem Rewitalizacyjnym.

3. Zgłoszone uwagi.

Uwagi do projektu, wpłynęły drogą mailową, w trakcie zapoznawania się z projektem wystawionym do publicznego wglądu oraz przez wypełnione ankiety drogą elektroniczną i papierową.

3.1 Drogą mailową, od dwóch osób, wpłynęły następujące uwagi.

Uwagi zgłoszone przez pierwszą osobę:

„Odnosząc się do T. 1 opracowania, proponuję:

1) planowane, jak również istniejące nasadzenia jarzębu szwedzkiego oraz jarzębu pospolitego 'Wettra' zastąpić jednolitym szpalerem jarzębu turyńskiego 'Fastigiata'. Drzewa te są bardziej kompaktowe (i węższe, i niższe) niż jarzęby szwedzkie, ale o podobnym ulistnieniu. Rozwiązanie takie jest dość radykalne, ale jarzęby szwedzkie obecnie rosnące obok Lidla są cięte od strony ulicy (fot. 1), co powoduje deformację korony i zwiększa ryzyko runięcia na chodnik w starszym wieku. Zastosowanie jarzębu turyńskiego pozwoli dopasować gabarytowo drzewa przyuliczne, dzięki czemu nie będzie potrzebne ich cięcie ani wszerz, ani z wysokości (linie wysokiego napięcia!).

fot. 1

2) rozważyć rezygnację z sadzenia pod drzewami niskich krzewów okrywowych (śnieguliczek, tawuł, a w szczególności róż) na rzecz wyższych żywopłotów. Przy tak ruchliwej ulicy to rozwiązanie wydaje się lepsze z uwagi na częściową izolację pieszych od smogu ulicznego oraz błota rozchlapывanego przez pojazdy (w tym autobusy), ponadto żywopłoty zabezpieczają przed przekraczaniem przez pieszych ulicy w niedozwolonych miejscach (niskie krzewy i barierki zwłaszcza w wąskich pasach się nie sprawdzają). Dobrym materiałem na żywopłoty przyuliczne są: ligustr (istniejący żywopłot z tego gatunku sprawdza się doskonale, fot. 2), kolumnowe berberysy, porzeczka złota (pachnące kwiaty), rokitnik, niskie pęcherznice, tawlina 'Sem'. Gatunki te są polecane jako odporne na suszę, zanieczyszczenia, zasolenie gleby i aerozol solny. Dodatkowo stanowią schronienie dla drobnych ptaków, a w przypadku rokitnika także ich pożywienie. Jeżeli inwestor upiera się przy różach, niech to będą róże polecane przez Związek Szkółkarzy Polskich jako najbardziej odporne na sól drogową (choć nie kwitnące

tak spektakularnie jak 'Marathon' czy 'Tommelise'), np. 'Short Track' czy 'Nozomi', dzięki czemu nie będzie konieczności stosowania mat ochronnych, które przy ruchliwych ulicach są bardzo szybko niszczone podmuchami powietrza wzbudzanych przez pojazdy.

fot. 2

- 3) *w przypadku sadzenia drzew pod liniami wysokiego napięcia (fot. 3) przyjąć zasadę zrównoważonego kształtowania ich korony (z każdej strony, nie tylko od ulicy) od młodego wieku, albo stosowania drzew niskich o kulistej koronie.*

fot. 3

- 4) *w przypadku sadzenia drzew w rozszczelnionym chodniku rozważyć zastosowanie betonowej palisady (fot. 4, ale bez unoszenia drzewa ponad poziom chodnika) jako ochrony przed niszczeniem drzew przez parkujące pojazdy (fot. 6) i sól drogową. Palisada dodatkowo mogłaby pełnić rolę pojemnika, zapobiegającego wywiewaniu czy rozgrzebywaniu przez psy mulczu lub opadłych liści, które zabezpieczyłyby glebę pod drzewami przed wysychaniem i tworzyłyby naturalną próchnicę. Dodatkowo w przypadku klonu srebrzystego rosnącego w pasie chodnika między ul. Sienkiewicza a Polną, palisada zabezpieczyłaby odsłonięte korzenie drzewa (fot. 5)."*

fot. 4

fot. 5

Odniesienie do powyższych uwag.

- ad.1. Propozycja zmiany rodzaju drzewa z jarzębu szwedzkiego na zaproponowany jarząb turyngski odm. Fastigiata pod względem jego odporności na warunki miejskie oraz pokrój wydaje się być dobrą propozycją i wartą do przemyślenia. Należy jednak wziąć pod uwagę całość projektu z uwzględnieniem istniejących rodzajów drzew. W celu zachowania jednolitej kompozycji i kształtu szpaleru drzew w projekcie zaplanowano jarzęby szwedzkie ze względu na dosadzenie ich pomiędzy już istniejącymi jarzębami szwedzkimi.
- ad. 2. Przytoczone powody zmiany sadzenia pod drzewami niskich krzewów okrywowych na rzecz wyższych żywopłotów zdają się być racjonalne zwłaszcza w odniesieniu do projektowanej tawuły gęstokwiatowej, która w okolicy ulicy Legionów nie występuje. Zgodnie z przyjętymi standardami dotyczącymi zieleni miejskiej w centrum Wołomina, istniejące trawniki w pasach dróg ulicznych zamieniane są na rabaty różane. W celu kontynuacji takiego standardu wzdłuż ulicy Legionów zaprojektowano obsadzenie trawników różami.
- ad 3. W kolejnych latach po posadzeniu drzew w ul. Legionów, planowane jest jednolite i regularne kształtowanie koron drzew.
- ad 4. Nowo sadzone drzewa w rozszczelnionym chodniku zostaną posadzone w dole otoczonym betonowym obrzeżem sięgającym 8m wysokości, licząc od poziomu istniejącej nawierzchni. Widoczną na fot. 3 palisadę wkoło drzewa stosuje się w celu zachowania istniejącego poziomu gruntu przy drzewie w momencie kiedy zostaje obniżona pozostałość terenu związana z np. wybudowaniem nawierzchni chodnikowej. Zastosowania widocznego na fot. 3 nie stosuje się przy sadzeniu drzew, których poziom gruntu pozostaje bez zmian. Projektowane rozszczelnienie nawierzchni chodnikowych pod nasadzenia drzew nie zakłada obniżenia poziomu gruntu.

W przypadku klonu srebrzystego widocznego na fot. 4, wykonanie palisady wkoło jego pnia nie jest zasadne. Widoczne na fotografii nabiegi korzeniowe wytworzyły zdrewniałą warstwę ochronną, której nie należy przysypywać. W tym przypadku korzenie drzewa dostosowały się do istniejącego terenu ich przysypanie i otoczenie palisadą spowoduje ograniczenie dostępu tlenu do systemu korzeniowego, drzewo zacznie chorować. W tym przypadku zalecane jest usunięcie betonowych obrzeży, powiększenie i mulcz misy.

Druga uwaga.

„ Chciałbym bardzo pochwalić ideę zazielenienia ul. Legionów oraz przeprowadzenia konsultacji w tej sprawie. Ulica Legionów to jedna z kluczowych przestrzeni publicznych w mieście, potencjalnie bardzo reprezentacyjna. Przedstawiony projekt ma bardzo techniczny charakter, na pewno przydałyby się jeszcze grafiki/rysunki przeznaczone dla zwykłego odbiorcy, które pomogłyby zwizualizować sobie projektowane rozwiązania (np. jakieś widoki ulicy). Niemniej, na ile dobrze odczytuję projekt, bardzo podoba mi się duża liczba nowych nasadzeń drzew. Ulica zasługuje na obustronny szpaler, który podkreśli jej reprezentacyjny charakter, uczyni bardziej atrakcyjną i przyjazną pieszym (cień latem!). Natomiast nie za bardzo podobają mi się proponowane konstrukcje dla pnączy (trejaże) w rejonie skrzyżowania Legionów z Lipińską. Są one wg mnie za wysokie i w tym miejscu nie kojarzą się z architekturą ogrodową, a raczej z płotem fragmentującym przestrzeń ulicy, czy z elementami ekranującymi wzdłuż uciążliwych tras drogowych. To wg mnie nie doda wartości tej przestrzeni. Te konstrukcje nie powinny nadmiernie przesłaniać widoków, myślę że można rozważyć konstrukcje maksymalnie metrowej wysokości, albo niski żywopłot. ”

Odniesienie do ww. uwagi.

Autor uwagi pozytywnie odnosi się do pomysłu zadrzewienia ul. Legionów, jednakże zwraca uwagę na zaproponowane trejaże w rejonie skrzyżowania ul. Lipińskiej z ul. Legionów, które w-g niego są zbyt wysokie, fragmentują ulicę oraz przypominają ekrany wzdłuż uciążliwych tras komunikacyjnych. Założeniem projektowym było wykonanie ażurowych trejaży i obsadzenie ich mało ekspansywną roślinnością w celu ograniczenia emisji pyłów ulicznych na zaprojektowany nowy teren zieleni znajdujący się tuż przy budynku, w którym mieści się klub seniora.

3.2 Uwagi do wyłożonej wersji graficznej.

Uwagi do wyłożonej w holu Urzędu Miejskiego wersji graficznej projektu zadrzewienia ul. Legionów oraz zagospodarowania zielenią terenu przy skrzyżowaniu ul. Lipińskiej z ul. Legionów wraz z doбором gatunkowym roślin, dotyczyły jedynie udzielenia pomocy co do odnalezienia na projekcie konkretnego fragmentu drogi. Problem z odnalezieniem danej lokalizacji wynikał m.in. z braku opisanego na projekcie nazw ulic krzyżujących się z ul. Legionów. Pomoc w powyższej sprawie została udzielana na miejscu przez merytorycznie przygotowanego pracownika Wydziału Gospodarki Komunalnej Urzędu Miejskiego w Wołominie.

3.3 Uwagi do ankiety

Ankieta można było wypełnić online oraz papierowo. W ankiecie online wzięło udział 39 respondentów, wersję papierową wypełniło 29 osób. W większości były to osoby korzystające z ul. Legionów w celu przemieszczania się po mieście. Respondenci byli z wyższym wykształceniem, w wieku 31 – 40 lat i mieszkający w dalszej okolicy od projektowanego odcinka ulicy, jednak w granicach miasta Wołomin. Całkowita skuteczność pytań wynosiła od 96.8% do 100%. Najmniej udzielono odpowiedzi na pytania opisowe. Większość ankietowanych wypowiedziała się za zazielenieniem ul. Legionów. Szczegóły ankiety znajdują się w raporcie z badania ankietowanego stanowiącego załącznik nr 1.

3.4. W okresie trwania konsultacji nikt nie skorzystał z przygotowanego w tym celu punktu informacyjnego przygotowanego w Wydziale Gospodarki Komunalnej Urzędu Miejskiego.

Komitet Rewitalizacyjny, na spotkaniu w dn. 17.01.2022 r. jednogłośnie zaakceptował projekt zieleni w ul. Legionów.

4. Podsumowanie

Z przeprowadzonych konsultacji społecznych wynika, że jest potrzeba zazielenienia ul. Legionów oraz zagospodarowania zielenią terenu przy skrzyżowaniu ul. Legionów z ul. Lipińską. Mieszkańcy, pomimo rozszczelnienia chodnika na rzecz wykonania mis i nasadzeń drzew powodujących ograniczenia w wykorzystaniu chodnika zgadzają się z wykonaniem szpaleru dużych drzew wzdłuż całej ulicy. Konsultacje wykazały, że najbardziej w ul. Legionów brak jest zieleni pełniącej funkcje ochrony przed hałasem, słońcem i nawiewami pyłów. Zaproponowany dobór roślin jest odpowiedni. Powinny pozostać dorosłe egzemplarze drzew, Wymienić natomiast należy tylko drzewa będące w złym stanie zachowania. Spośród rodzaj drzew, do posadzenia najbardziej widziane są lipy oraz inne gatunki charakterystyczne dla naszej strefy klimatycznej i zgodne z ich naturalnym zasięgiem występowania. Proponowana aranżacja w postaci podpór na pnącza wraz z nasadzeniem pnączy w większości spotkała się z aprobatą. Oprócz nasadzeń drzew ulica Legionów powinna być ukwiecona w tym celu zasugerowane zostało dostawienie waz kwietnikowych.

Ponadto zwrócona została uwaga, na nieuporządkowaną kwestię parkowania pojazdów w centrum miasta. Podkreślony został brak miejsc parkingowych oraz zastawianie chodników parkującymi na nim autami, za które nie są egzekwowane kary t.j. mandaty. Zwrócono również uwagę, że brak miejsc parkingowych może spowodować upadek małych firm handlowych znajdujących się w centrum miasta gdyż wszyscy chętniej będą chcieli jeździć na zakupy do galerii handlowych gdzie znajdują miejsce do parkowania. Oprócz problemów z parkowaniem, w ul. Legionów respondentom przeszkadza brak koszy ulicznych i ławek. Na pogorszenie estetyki ulicy wpływają znajdujące się tam szpetne reklamy i szyldy.

